

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

ר"ח אייר תשפ"ג גיליון 718
נא לא לעיין בגיליון בשעת התפילה

פרשת תזריע - מצורע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. סדר קרבנות המצורע ביום השמיני לטהרתו
- א. טומאת נגעי קרחת וגבחת
- ב. דיני המצורע
- ו. טומאת נגעי ראש וזקן
- ו. דיני טומאת זב
- ו. תורת היולדת וקרבתיה
- ח. קרבן מצורע דל
- ח. טומאת נגע מכוות אש
- י. סדר טהרת המצורע ביום הראשון לטהרתו
- ל. טומאת נגע בשר
- מ. סדר גילוח המצורע ביום השביעי לטהרתו
- ג. טומאת נגעי בגדים
- ק. טומאת נגע שחין
- ר. דיני נגעי בתים וטהרתם
- ת. דיני טומאות כלליות

שאלה לשולחן השבת

"יתן על ראש המטהר"

חלק מתהליך הטהרה של המצורע כולל בתוכו את נתינת השמן שנותר בכף הכהן על ראש המיטהר.

אצל מצורע עשיר כתוב:

"יתן על ראש המטהר וכפר עליו הכהן לפני ד"

ואילו בסדר טהרת מצורע עני נאמר:

"יתן על ראש המטהר לכפר עליו לפני ד"

ויש לבאר מדוע חילקה התורה בלשונה בין קרבנו של העני לבין קרבנו של העשיר בנוסח כפרתם?

מטרת השאלה

הינה לעודד דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצדוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"שאת או ספחת או בהרת"

ישנם שלושה דברים עיקריים שבגינם באה הצרעת. גאוה, צרות עין ולשון הרע. גאוה מצינו אצל נעמן שר צבא ארם, צרות עין אצל גיחזי ולשון הרע אצל מרים, ושלושתם לקו בצרעת. שלושת המדות הרעות הללו רמוזות במילים: שאת, ספחת ובהרת. המילה 'שאת' מרמזת על התנשאות הגאות, המילה 'ספחת' מרמזת על אדם הרוצה לספח לעצמו דברים (צר עין), והמילה 'בהרת' רומזת על המלבין (המבהיר) פני חברו על ידי דברי לשון הרע שלו. (כלי יקר)

"ולקה למטהר שתי צפרים"

'לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא מעשה פטפוטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו צפרים, שימפפטיין תמיד בצפצוף קול' (רש"י יד,ד)

על פי משל זה (המובא בגמרא ערכין טז:) מובן ביותר מדוע שוחטים את הציפור האחת, כדי לסמל לו שיפסיק לפטפט. אך לכאורה יש לתמוה: מדוע את הציפור השנייה אנו משלחים? וכבר ידוע ביאורו של הגר"א על המשנה: 'ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון', ש'דין' הוא על העבירה שעשה, ו'חשבון' הוא מה שמחשבים את הזמן שעסק בעבירה שבאותו זמן היה יכול לעסוק בתורה - ואף על זה נענשים. ויתכן שלזה רומזת הציפור השנייה, שצריך כפרה גם על מה שהיה צריך לדבר בתורה באותו זמן שפטפט וסיפר לשון הרע. (שלום בניך)

"אדם מי יהיה בעור בשדו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשדו לנגע צרעת והזבא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים"

ידוע שכל מקום שכתוב בתורה 'והיה הכוונה לדבר שיש בו עניין של שמחה, ואילו כשכתוב: 'והיה הדבר רומז לעניין שאינו שמח. ויש לבאר מדוע בחרה התורה לכתוב 'והיה בעור בשרו' בלשון הרומזת על שמחה והרי על פניו אין הדבר מאורע משמח לאדם שהוא הצטרע? ויש לומר: א. כתוב במדרש שכששמעו בני ישראל פרשת נגעים אמר להם: 'אל תיראו, הללו לעובדי ע"ז, ואתם לאכול ולשתות ולשמוח' - והדבר רומז לשמחה זו. ב. הנגעים באים רק עם אין ענג שבת (נגע הוא ההפך מענג) ולכן יש שמחה אודות הדרך להינצל מהנגעים: שמחת עונג שבת. ג. ייסורים מכפרים ויש לקבלן בשמחה ובאהבה. ד. האדם שמח בראות הנגע שכן מוכיח הוא שרק גופו לקה אך נשמתו עודנה לא לקתה. (החיד"א) ה. עליך לשמוח על כך שיש לך אפשרות ללכת אל הכהן הצדיק ולהיות מושפע ממנו. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

חודש חדש, זמן חדש, ספר חדש!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה! השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. צבע טמא בנגעי בגדים
- ב. סוג נגע לבן
- ג. אדם קירח בחצי הקדמי של ראשו מכונה כך
- ד. "ובו שיער צהוב ____"
- ה. דין מצורע ספק טמא
- ו. "____ עליה הכהן ____"
- ז. יולדת צריכה לשבת עליו 33 יום בדמי טהרה
- ח. אחד מקרבנות היולדת
- ט. רק הכהן אומר על הנגע האם הוא ____ או ____
- י. צבע טמא בנגעי בגדים
- כ. המטמא והמטהר צרעת
- ל. צבע טמא בנגעי אדם
- מ. שם מקום מושב המצורע
- נ. יולדת צריכה לשבת עליה 66 יום בדמי טהרה
- ס. סוג של צרעת
- ע. הכהן בודק האם מראה הנגע הוא ____ מן העור
- פ. אם עמד הנגע בבגד בעינו לאחר כיבוס נקרא
- צ. סוג של נגע טהור
- ק. דין נגע בגד שפשה לאחר כיבוס
- ר. אותו פורע המצורע
- ש. נגע לבן
- ת. אותו מביאה היולדת לקרבן חטאת

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. 'לטהר את הבית' = '____ את הבית'
- ב. צמח המשמש לטהרת המצורע
- ג. המצורע מביא כמות שמן כזו לטהרתו
- ד. כמה כבשים מביא מצורע עני לטהרתו?
- ה. "התפשט" (-הנגע)
- ו. על האוכל בבית המנוגע לכבס את-
- ז. עץ המשמש לטהרת המצורע
- ח. אחד מפרטי סדר טהרת המצורע
- ט. הכהן ____ ציפור אחת
- י. היום בו מקריב המצורע את קרבנותיו
- ך. חלק באוזן שניתן עליו מדם האשם ומן השמן
- ל. למי קורא האונקלוס: "מסכן"?
- ם. עליהם נשחטת אחת מהציפורים
- ן. ממרכיבי המנחה
- ס. המטהר ____ את בגדיו
- ע. הכהן מזה על המצורע ____ פעמים
- ף. הכהן יוצק שמן על ____ ידו השמאלית
- ץ. דין בית המנוגע
- ק. צבע הטמא בנגעי בתים
- ר. יש לפנותו מהבית המנוגע
- ש. הבהמה אותה מביא מצורע עשיר לטהרתו
- ת. משמש לטהרת המצורע

ואלה שמות

"נגע צרעת כי תהיה באדם"

אחד מן הטעמים בגינם באים נגעים על האדם הוא הגאווה, מצאו שמות נרדפים לגאווה! (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

מעשה ששאל טורנוסרופוס הרשע את רבי עקיבא: אילו מעשים נאים יותר, של הקב"ה או של בשר ודם? אמר לו: של בשר ודם. אמר לו טורנוסרופוס: הרי השמים והארץ יכול אדם לעשות כיוצא בהם?! אמר לו רבי עקיבא: לא תאמר לי בדבר שהוא למעלה מן הבריות שאין שולטים עליו, אלא אמור דברים שהם מצויים בבני אדם. אמר לו: למה אתם מולטים אמר לו: אני הייתי יודע שעל דבר זה אתה שואלני, ולכך הקדמתי ואמרת לי, שמעשה בני אדם נאים משל הקב"ה. הביא לו רבי עקיבא שבליים וגלוסקאות (כיכרות לחם). אמר לו: אלו מעשה הקדוש ברוך הוא, ואלו מעשה ידי אדם. אמר לו: אין אלו נאים יותר מן השבליים?! אמר לו טורנוסרופוס: אם הוא חפץ במילה, למה אינו יוצא הולד מהול ממעי אמו? אמר לו רבי עקיבא: ולמה שוררו (חבל הטבור) יוצא עמו, והוא תלוי בבטנו ואמו חותכו?! ומה שאתה אומר, למה אינו יוצא מהול, לפי שלא נתן הקב"ה את המצות לישראל, אלא לצרף (לזקק) אותם בהם. ולכך אמר דוד (תהלים יח לא): "אמרת ד' צרופה". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**בבוקר יום שישי נעים,
הוא בלל אוכל טעים,
ובסוף אותו יום קצר,
הוסיף חושים לבגד צר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

בין הקרבנות מפורשים, וגם באסתר ובשייר השיירים, והרוצה את רות להוסיף, יהפכנה וכך תחליף.

***

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו"

כתב החתם סופר, שלעתיד לבוא, יולדו כולם כשהם כבר מולים. אך מצוות מילה לא תתבטל, כי יצטרכו בכ"ז הטפת דם ברית, וזה ידחה אפילו את השבת. למרות שכיום הנולד מהול לא דוחה שבת, זה מפני שאפשר לקיים את מצות המילה בערלים ממש, אך לעתיד לבוא שכל המצווה תהיה רק הטפת דם, אזי אף השבת תידחה בפניה. ומפורסם בשם ר' שלמה זלמן אוירבאך, שלעתיד לבוא לא תהיה שום מחלה, ולא יצטרכו לתפילת 'רפאנו', מלבד לרפואתו של תינוק לאחר מילתו שאף בימות המשיח נתפלל את ברכת רפאינו. ולכן אמרו בגמרא שברכה זו היא השמינית בתפילת העמידה כנגד ברית המילה שנעשית ביום השמיני.

שעשועי דאורייתא

"ושלושים יום ושלושת ימים"

באיזה הקשר נוסף מצינו בתורה את המספר שלושים ושלוש? ובנביאים? (אחד בכל אחד)

***

מצאו נא בפרשה:

1. אחת ממכות מצרים.
2. שם של ספר מהתנ"ך.
3. מילה המופיעה פעמיים ברציפות. (2)
4. שני דברים המכונים 'חיים'!
5. איבר בגוף האדם שמוזכר רק בפרשה מכל התורה.
6. מילה בת חמש אותיות הנקראת ישר והפוך.
7. ארבע מילים רצופות שמסתיימות באות נ'.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "נגע צרעת כי יהיה באדם והובא אל הכהן"

2. "וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הבית ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: איסור לשחוט עוף כשר וטהור? אם אין לו חול לכיסוי הדם, אסור לשחוט את העוף. (יו"ד כח יא) **לסדר את הפרשה** - ולקחו אבנים אחרות. **חידון א' ת'** - אדמדם, בהרת, גיבה, דק, הסגר, וכפר וטהרה, זכר, חטאת, טמא טהור, ירוק, כהן, לבן, מחוץ למחנה, נקבה, ספחת, עמוק, פחתת, צרבת המכוח והשחין, קריעה מהבגד, ראשו, שאת, תור. **חידון א' ת' הפוך** - לחטא, אזוב, לוג, אחד, פשה, בגדיו, ארוז, גילוח, שוחט, שמיני, תנוך, (ל)דל, מים חיים, שמן, מכבס, שבע, כף, יותץ, ירקק, עפר, כבש, שני תולעת. **שעשועי דאורייתא** - במניין יורדי מצרים בפרשת ויגש: "כל נפש בניו ובנותיו שלשים ושלוש" (מו, טו). ובשמואל ב' כתוב על דוד המלך: "ובירושלם מלך שלשים ושנה על כל ישראל ויהודה" (הה, א). 1. שחין. 2. "בני יונה". 3. "בהרת בהרת". "איש איש". 4. "מים חיים", "ציפורים חיות". 5. גבות עיניו. 6. "וידידו". 7. "ונתן הכהן מן השמן". **ואלה שמות** - גאוה, רהב, שחץ, גדלות, התנשאות, הירות, גבהות לב, יתר, גסות רוח. **מילה בפרשה שמיני** - גמל. "עם ספינה ללא דגל" - הגמל קרוי גם 'ספינת המדבר', "עצר את ההרגל" - גמל מן ההרגל, "נתן תמורה נגישה" נתן גמול = גמל, "ולא יחסוך לפרישה" - קרן פנסיה קרויה קרן גמל. **טמונות בפרשה** - 1. "כף הכהן" (יד, טו). 2. "לכל מראה עיני הכהן" (יג, יב). 3. "צרבת המכוח" (יג, כח). 4. "מכות אש" (יג, כד). 5. בגד של - "בשתי או בערב" (יג, מז). 6. "הראות בו בשר חי" (יג, י). 7. "ושלושים יום ושלושת ימים" (יב, ד). 8. 'גדר אמצעי שבאוזן' (רש"י יד יד). 9. "כהה הנגע" (יג, ו) (וכל הגוונים הלבנים בפרשה) 10. מטמוניות של זהב בקירות בתיהם (רש"י יד, לד). 11. הרמזור מכיל 3 צבעים המוזכרים בפרשה: אדום, צהוב וירקרק. 12. "ושישים יום וששת ימים" (יב, ה). 13. "ופינו את הבית" (יד, לו). 14. 'והאוכף' (רש"י טו, ט). **טמונות בהפטר** - 1. "ולוד" (יט). 2. "ושש לבכם" (יד). 3. "ועצמותיכם כדשא תפרחנה" (יד). 4. "ובצבים" (כ). **שאלה לשלחן השבת צו** - שאלנו: מבואר בראשונים, שאהרן ובניו יכלו לצאת מאהל מועד בימי המילואים אם הוצרכו לנקביהם. ויש לבאר מדוע הוצרכו לנקביהם, הלא היו ניזונים מן המן שהיה נבלע באיברים, וכן מבואר שמי בארה של מרים נבלעו אף הם? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. הצינור אינו סומך על הנס. 2. אולי אכלו מלבד הקרבנות והמן עוד מאכלים. 3. בשר הקדשים יש אומרים שלא היה נבלע באיברים. 4. התבלינים והתוספות בבישולי בשר הקדשים, לכאורה לא נבלעו באיברים.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

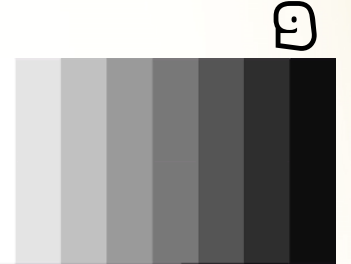
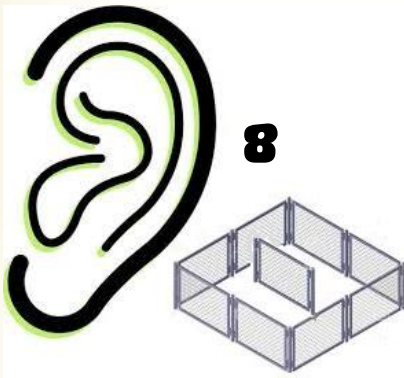
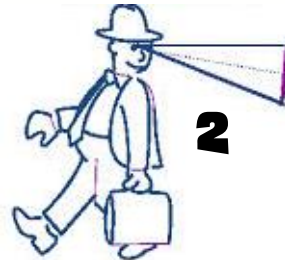
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

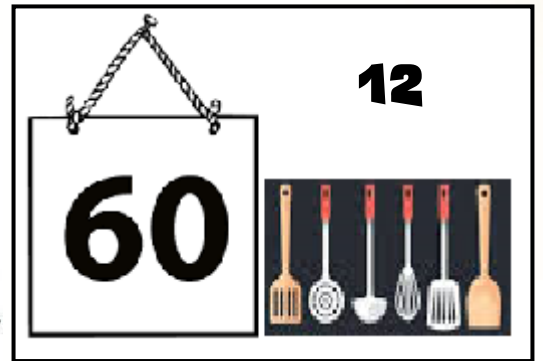

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"ותצא אש" (יב)

הפטרת שבת ר"ח "השמים כסאי" (ישעיהו סו')

